Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000165962
Datum:	12 december 2023
Opsteller:	T.E. Renee
Portefeuillehouder:	Wethouder M. Reckman
Onderwerp:	Aanvullende indexering subsidie 2024

Het college van B&W besluit:.

1. De raad voor te stellen om de indexatie van de begrotingssubsidies binnen het sociaal domein voor 2024 vast te stellen op 6,36 %, door de reeds vastgestelde indexatie van 3% eenmalig en uitsluitend voor 2024 op te hogen met maximaal 3,36%.
2. De raad voor te stellen de aanvullende subsidie, in totaal maximaal € 500.000,-, te dekken uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein.

Inleiding

Aanleiding

Om de hoogte van subsidies voor het komende jaar is veel te doen. Diverse kosten zijn enorm gestegen en CAO's zijn zelfs tussentijds opengebroken om de prijsinflaties te dempen.

Binnen het sociaal domein ontvangen diverse (professionele) organisaties met personeel een subsidie op grond van de ASV (Algemene Subsidie Verordening) waarbij jaarlijks een prijsindex conform de gemeentelijke begroting is afgesproken. Echter, enkele organisaties, met name die waarvan de begroting grotendeels uit loonkosten bestaat, worden geconfronteerd met aanzienlijke stijgingen in de loonkosten als gevolg van CAO-aanpassingen. De huidige prijsindexering van 3% blijkt onvoldoende te zijn om deze stijgingen te dekken. Als deze organisaties vasthouden aan de huidige indexering, moeten zij binnen hun organisaties bezuinigen, wat kan leiden tot een vermindering van aangeboden diensten.
Om deze organisaties tegemoet te komen, stellen wij voor om een eenmalige compensatie voor het jaar 2024 toe te kennen voor maatschappelijke organisaties met een subsidie van meer dan €10.000 euro en personeel in dienst. Deze compensatie kan worden gefinancierd uit de reserve Sociaal Domein. Hiermee hopen we de financiële druk op deze organisaties te verlichten en hen in staat te stellen hun dienstverlening zo veel mogelijk op peil te houden.

Het voorstel is om voor het jaar 2024 een eenmalige aansluiting bij de OVA-index (overheidsbijdrage in de arbeidsontwikkeling) te overwegen. Binnen het Sociaal Domein wordt voor gecontracteerde maatwerkvoorzieningen een OVA toegepast. Deze OVA-index wordt jaarlijks vastgesteld door het ministerie van VWS. Op 13 oktober 2023 heeft de VNG de gemeenten geadviseerd om voor 2024 de vastgestelde actualisatie van het indexatieartikel te volgen, wat resulteert in een indexatie van 6,36%. Dit betekent een eenmalige correctie van 3,36% extra indexatie.

Niet alle organisaties binnen het brede sociaal domein vallen onder het voorstel voor extra indexatie van de subsidie. Een aantal organisaties vallen buiten het voorstel omdat ze vanwege wettelijke taken al afzonderlijk zijn geïndexeerd of recentelijk een verhoging van het budget hebben ontvangen waarin al rekening is gehouden met de stijging van de loonkosten.
Voor enkele organisaties kan de verhoogde aanvraag worden gedekt uit beschikbare middelen binnen het beschikbare budget en is geen bekostiging uit de reserve nodig.

Kader

Sociaal Domein

Beoogd effect

Het compenseren van gesubsidieerde professionele organisaties met personeel zodat de dienstverlening aan onze inwoners zo veel mogelijk op peil blijft

Argumenten

1. 1 D*e Nota Sociaal Domein 2023-2028 biedt een kader voor het op peil houden van de dienstverlening van onze inwoners.*

Met name de organisaties die subsidie ontvangen, spelen een cruciale rol in het bevorderen van preventie, participatie en normalisatie binnen het brede sociaal domein. Ze dragen bij aan de transformatiegedachte zoals beschreven in de nota Sociaal Domein, gericht op het versterken en in stand houden van de sociale basis.

Het uitvoerende beleid wordt momenteel herijkt en wordt vertaald naar uitvoeringsagenda's om flexibel in te spelen op de ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Belangrijk in deze herijking is de focus op de transformatiegedachte, waarbij de beweging naar voren centraal staat. Deze beweging richt zich op het versterken van de sociale basis, bestaande uit diverse organisaties en gesubsidieerde instellingen. Zij dragen bij aan het mogelijk maken van participatie in de samenleving en voorkomen dat mensen geïndiceerde, kostbare maatwerkvoorzieningen nodig hebben.

Deze organisaties zijn cruciaal om de beweging naar voren te realiseren en vragen zo normaal mogelijk op te lossen. Het niet toepassen van een extra indexatie zou echter tot gevolg hebben dat deze organisaties minder personeel kunnen inzetten, aangezien zij verplicht zijn de CAO-gerelateerde indexatie te betalen. Dit resulteert uiteindelijk in minder uren dienstverlening aan onze inwoners.

Het voorstel om de OVA-index toe te passen bij alle gecontracteerde partners binnen de maatwerkvoorzieningen (Vangnet) en alleen een prijsindex toe te passen bij gesubsidieerde partners kan het op peil houden van de dienstverlening aan onze inwoners belemmeren.

1.2 Er zijn geen andere mogelijkheden om loonkosten te compenseren

De gesubsidieerde professionele organisaties met loonkosten die op dit moment middels een prijsindex worden gecompenseerd, hebben geen andere inkomsten of mogelijkheden om de kostenstijging te compenseren. Los van de loonkostenstijging hebben zij ook nog te maken met energiekosten en prijsstijgingen die ze al binnen hun eigen begroting op moeten vangen. De komende jaren wordt in samenwerking met organisaties bekeken hoe om te gaan met indexatie van subsidies omdat niet standaard wordt gecompenseerd.

Omgevingswet

n.v.t.

Financiën

Voor de jaarschijven 2026 en 2027 tekenen zich forse tekorten af. En hoewel de VNG aan de gemeenten heeft gevraagd om die tekorten zichtbaar te maken, zodat zij in hun gesprekken met de rijksoverheid tastbare argumenten hebben om te komen tot een passende compensatie en reparatie, moet de gemeente zich ook voorbereiden op een minder positieve uitkomst.

We willen de samenleving, onze samenwerkingspartners en ons eigen ambtelijk apparaat duidelijkheid geven over de gevolgen als er uiteindelijk geen compensatie komt. En duidelijkheid geven kan alleen als inzichtelijk is welke uitgaven op welke manier beïnvloed kunnen worden, met welke gevolgen.

Een dergelijk inzicht is niet gemakkelijk te maken. Veel van onze financiële middelen geven wij uit in het kader van onze medebewindstaken. Natuurlijk hebben we daar invloed op, maar slechts beperkt. Veel meer invloed hebben we op onze autonome uitgaven. Om te beoordelen welke maatregelen we willen nemen, welke financiële, maar ook maatschappelijke, impact die hebben starten we met een analyse die uiteindelijk moet leiden tot keuzes in de gemeenteraad over welke dingen we anders, minder of juist helemaal niet meer gaan doen. In dit perspectief past het om slechts een tijdelijke compensatie toe te kennen.

Deze extra tijdelijke uitgaven kunnen, indien sociaal domein betreft, worden gedekt uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Deze reserve was tot op heden beschikbaar voor een ‘ zachte

landing’ op het sociaal domein maar kan ingezet worden voor het versterken van de sociale basis. Dit ook gezien in het licht van de nu deels reeds ingevulde taakstelling op het sociaal domein en de reële raming van de programmagelden.
Per saldo kost de extra indexatie van 3,36% maximaal € 500.000,-. Hiervoor wordt een apart budget gecreëerd.

Communicatie
De organisaties met subsidie > € 10.000 hebben zich gemeld of worden actief benaderd door hun vaste contactpersoon/inhoudelijk betrokken adviseur. De budgetverantwoordelijke zal inhoudelijk samen met de subsidierelatie de behoefte voor een aanvulling op de verleende subsidie toetsen. In gezamenlijkheid wegen zij of/wat er uit reserve en/of eigen middelen door de organisatie kan worden ingezet en met een maximum van 3,36% aanvullende subsidie t.o.v. het totale budget 2023.
De organisaties waarbij aanvullende subsidie nodig is, worden middels een aanvullende beschikking geïnformeerd.

Bijlagen
- raadsbesluit